

Josef Slabý
Septima

Podještědské gymnázium Liberec
Sokolovská 328 P.O. BOX 28
Liberec 14
460 14

Svoboda slova

Svoboda... Slovo... Dva výrazy, dva pojmy s kterými se v poslední době plýtvá. Každý obhajuje svojí pravdu, každý si hájí svojí svobodu, každý může používat jakákoliv slova. Kdo jim, ale takovou možnost poskytl, mnohdy nevědí. Neznají souvislosti, jen slepě sledují svůj problém, svoje potíže, svoje pravdy a lži. Kdo nezná minulost, nežije v přítomnosti. Umět se poučit z vlastních chyb, je jeden z hlavních rysů lidské rasy, díky kterému jsme dokázali přežít až do teď, stejně jako dorozumívání... A co svoboda slova znamená pro mě? Pro člověka, který Sametovou revoluci zná jen z vyprávění, frontu na banány nikdy nestál a do pionýra nechodil?

Svoboda je především obrovská zodpovědnost. Je to břímě, které pro mě (nás) vybojovali jiní a darem mě (nám) ji poskytli. Můžu se svobodně rozhodnout, co budu dělat, kam budu chodit, s kým se budu bavit. Jenže to není tak lehké, možnost volby na mě klade vysoké nároky, musím být rozhodný i tolerantní, musím umět odmítat i přijímat. Svobodu vnímám jako součást mého života, ani si nedovedu představit, že bych se ráno probudil a zjistil, že už nežiju ve svobodné zemi.

Co přesně se schovává pod spojením svoboda slova? Znamená to snad, že si můžu stoupnout doprostřed sídliště a vyřvávat, co chci? Nebo snad můžu kohokoliv na ulici zastavit a začít mu vnučovat svůj názor? Ano i ne. To všechno bych mohl udělat, ale nechce se mi. Proč? Když můžu, proč to neudělám? Protože jsem tolerantní, svobodný student, který si svobodně řekl, že takhle rozhodně ne.

Svoboda slova je něco, co můžu dennodenně používat, volně s ní nakládat. Možnost vyjádřit se na jakékoliv téma, takřka jakýmkoliv způsobem. Proč tedy nedebatovat o globálním oteplování, ač o něm nic nevím, nebo o ekonomické krizi, i když se v ekonomice vůbec nevyznám? Protože nechci být za blbce. Mluvití stříbro, mluvití zlato, tak se to říká, ne? Lákavá nabídka reagovat na cokoliv a zviditelnit se, využívá (zneužívá, každý ať si dosadí slovo, které mu vyhovuje) mnoho lidí. Neuvědomují si, jak hloupě při tom vypadají. Nakonec se od nich dozvíte, že za globální oteplování mohou mimozemšťané, či že snad žádné oteplování není. Je fajn a správné udělat si na něco názor, ale nejprve je dobré něco o tématu vědět.

Úplně největším problémem svobody slova jsou lidé. Podivná rasa, která dokáže poničit cokoliv, co by se mohlo alespoň trochu jevit zajímavé nebo dobré. Pokaždé se najde někdo, kdo vše zneužije ve svůj prospěch. Přesto svoboda slova, stejně jako demokracie, je potřeba, ač funguje lépe nebo hůře. Je jen na nás, jak se ke svým povinnostem postavíme, jaké činy vykonáme a jak tolerantní dokážeme být.

Svoboda slova je jako Prsten moci, který každý chce mít, ale nikdo ho neumí používat k dobré věci. Snad se to časem naučíme. Po 40 letech vlády komunistům kdy se nesmělo říkat nic, se lidé potřebují vykřičet, vypovídat se a vše si sdělit. Až přejde vlna výkřiků, blábolů a nesmyslných žvástů, které jsou (snad) myšleny dobře, ale víc uškodí, přijde vlna střízlivosti, volby co říkat a co ne. Aspoň v to doufám. Bylo by nerozumné přijít o svá práva, jejich nevhodným používáním, neboť akce vyvolá reakci...